

Q&A Wob-verzoeken corona – persbriefing woensdag 21 juli 2021**Q. Hoeveel Wob-verzoeken over Corona heeft VWS inmiddels ontvangen?**

A. Op dit moment hebben we 214 verzoeken ontvangen.

Q. Om hoeveel documenten gaat het in totaal?

A. In totaal staan op dit moment ruim 5 miljoen documenten in het beoordelingssysteem. Dit zijn alle documenten tot en met april 2021. En we zijn dus al weer 2,5 maand verder. Na schoning (duplicaten en bv plaatjes die ook in een ander documenten terug komen eruit) blijven er op dit moment ruim 2 miljoen documenten over die door de juristen beoordeeld moeten worden.

Q. Hoeveel partijen moeten om zienswijze gevraagd worden?

A. Dat verschilt natuurlijk per batch, dus per maand en per inhoudelijke categorie. Maar ter indicatie. De inhoudelijke categorie 'testen' telt alleen al in de maand april 2020 ca 60.000 documenten. Hiervan moeten er ca. 18.000 voor zienswijze naar ca. 900 externe partijen. Dit aantal verschilt dus per categorie en per maand, maar het geeft een indicatie van de omvang en complexiteit van het proces van zienswijze vragen. En ook dat is een vereiste van de wet waaraan wij moeten voldoen.

Q. Waarom handelt VWS de Wob-verzoeken niet conform de regels van de Wob af?

A.

- De gekozen aanpak leidt gezien de hoeveelheid gevraagde informatie tot snellere resultaten dan wanneer alle Wob-verzoeken afzonderlijk worden behandeld.
- Wanneer de Wob-verzoeken per verzoek zouden worden behandeld, en een Wob-verzoek heeft bijvoorbeeld betrekking op de periode januari tot nu, dan zal voor dat ene verzoek een gigantische hoeveelheid informatie eerst helemaal beoordeeld moeten worden voordat de documenten kunnen worden verstrekt.
- Door de documenten per maand en per onderwerp openbaar te maken, wordt er relatief sneller resultaat behaald en daarmee is juist ook de transparantie gediend die met de Wob is beoogd te bereiken.
- Daarnaast is deze aanpak ook gericht op het zoveel mogelijk ontlasten van de bij de crisis betrokken medewerkers en het zo snel mogelijk kunnen ontsluiten en openbaar maken van informatie.

-

Q. Kunt u voorrang verlenen aan Wob-verzoeken van media?

A. De documenten over corona worden zo snel als mogelijk openbaar gemaakt. Hiermee wordt ook voldaan aan de verzoeken die zijn ingediend door de media. We geven geen speciale voorrang aan verzoeken van de media.

Q. Hoeveel mensen zijn er dagelijks bezig met de coronawobs op VWS?

A. Op dit moment zijn er **31** juristen bezig met de Wob-verzoeken over covid. Daarnaast zijn er ook nog **19** juristen bezig met de afhandeling van de reguliere wob-verzoeken.

De teller stond dus al op 31 juristen die permanent met coronawobs bezig zijn, en na de uitspraak van de rechter zijn we bezig er nog eens 50 extra bij te krijgen. Dan zitten we dus op **ruim 80 juristen** die alleen met de corona Wob-verzoeken bezig zijn. En als er meer nodig zijn, dan regelen we die ook.

Q. Is het probleem op te lossen met nog veel meer Wob-juristen?

A. Nee, want hoe maximaal ook VWS zelf transparant wil zijn over zijn documenten en hoeveel extra juristen we ook inschakelen, de Wob stelt ook zorgvuldigheidseisen. En dat betekent dat we betrokken derde partijen om zienswijze *moeten* vragen. Het kan immers gaan om bedrijfsgevoelige informatie, privacygevoelige informatie of internationale/diplomatieke betrekkingen. En conform de wet moeten we daar recht aan doen. We zijn dus ook afhankelijk van derden.

Q: Hoe taxeert VWS de uitspraak van de rechtbank Amsterdam versus die van Midden-Nederland?

A: Uit de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland en dan met name uit de verhoogde dwangsom lijkt te volgen dat de rechter van oordeel is dat ik weigerachtig ben bij het openbaar maken van informatie. De rechtbank Amsterdam lijkt meer oog te hebben voor het vele werk dat al is verzet en legt een reguliere dwangsom op. De termijn die wordt gegeven door de rechtbank Midden-Nederland is helaas niet haalbaar. De uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland is wel aanleiding om kritisch naar onze werkwijze te kijken en te bezien op welke punten die verbeterd kan worden.

Q. Gaat VWS in hoger beroep tegen de rechterlijke uitspraak?

A. Ja. Het hoger beroep wordt in ieder geval gesteld omdat de termijn die de rechtbank Midden-Nederland heeft gegeven niet haalbaar is voor de hoeveelheid documenten waarvan om openbaarmaking is gevraagd. En vanwege de verhoogde dwangsom. De verhoogde dwangsom laat

zien dat er geen oog is voor de inspanningen die zijn gepleegd om een werkwijze op te zetten om de documenten zo snel als mogelijk openbaar te maken. Dat hoger beroep laat onverlet dat wij maar 1 ding voor ogen hebben: zo snel en zorgvuldig mogelijk maximaal transparant te zijn.

Q. Op welke aspecten van de uitspraak gaat u precies in hoger beroep?

A. wij gaan elk geval in hoger beroep vanwege de beslistermijn van 2 maanden en de verhoogde dwangsom. De gegeven termijn is niet haalbaar en de verhoogde dwangsom wordt alleen opgelegd bij weigerachtige bestuursorganen. Wij zijn van mening dat we niet weigerachtig zijn, maar juist hard ons best hebben gedaan om de documenten zo snel mogelijk openbaar te maken.

Q. Wat zijn de consequenties als u het hoger beroep verliest?

A. Daar lopen we nu niet op vooruit. Maar voor alle gevallen geldt dat wij bezien hoe we zo snel en zorgvuldig mogelijk maximaal transparant kunnen zijn.

Q. Wanneer gaat u in hoger beroep en wanneer is daarover een uitspraak te verwachten?

A. Wij zullen het hoger beroep zo snel als mogelijk indienen. Over het opstellen van het hoger beroep zijn we nog in overleg met (10)(2e). Daarover kan ik nu geen verdere mededelingen doen. Het is nu nog niet duidelijk wanneer daarover een uitspraak van de Raad van State te verwachten is.

Q. Indien VWS het hoger beroep verliest, overweegt u dan nog een verdere rechtsgang? Zijn er voor VWS dan nog juridische opties over?

A. Zodra er uitspraak is op het hoger beroep is er in deze zaak geen verdere rechtsgang mogelijk.

Q. Staat de VWS-aanpak en het eventueel vasthouden daaraan niet haaks op de nieuwe openheid die het kabinet propageert?

A. Nee, want met deze werkwijze worden er juist heel veel documenten openbaar gemaakt. Hierbij wordt ook zoveel mogelijk informatie openbaar gemaakt; persoonlijke beleidsopvattingen worden bijvoorbeeld niet meer onleesbaar gemaakt. Dit is in lijn met de nieuwe openheid. Het gaat alleen langzamer dan ook wij zouden willen. Maar onze inzet is: maximale openheid. En dat op zorgvuldige wijze en zo snel als praktisch mogelijk is.

Q. Hoe handelt VWS de verzoeken af van de indieners die door de rechter in het gelijk zijn gesteld?

A. De documenten zullen zo snel als mogelijk binnen de gefaseerde werkwijze openbaar worden gemaakt.

Q. Wat zijn de consequenties als er talloze zaken worden aangespannen die allemaal door rechter in gelijk gesteld worden? Welke opties heeft VWS dan nog?

A. Als dit gebeurt zullen we tegen die tijd bezien wat de meest praktische oplossing is om zo snel mogelijk de documenten waar de beroepen op zien openbaar te maken.

Q. Wat doet VWS met de overige Wob-verzoeken corona?

A. Wij handelen deze wob-verzoeken zo snel als mogelijk af.

Q. Hoe lang bent u naar verwachting nog bezig met het afhandelen van Wob-verzoeken mbt corona?

A. Gezien de hoeveelheid documenten die moeten worden beoordeeld, meer dan 2 miljoen, duurt het nog even voordat alles openbaar is. Mede gelet op de recente rechterlijke uitspraken kan ik nu geen concrete termijn noemen, maar onze inzet is erop gericht om de documenten de komende tijd in een hoog tempo te beoordelen en openbaar te maken. Daarom zijn wij ook bezig het aantal corona Wob-juristen te verdriedubbelen.

Q. Is de problematiek volgens VWS überhaupt op te lossen met het inzetten van veel meer extra juristen? Of spelen er nog andere factoren?

A. De wet vereist, naast termijnen, ook zorgvuldigheid. Zo zijn wij er wettelijk aan gehouden om zienswijze te vragen bij derde partijen. Omdat het op een enorme hoeveelheid te beoordelen documenten gaat, en er bij heel veel subdossiers heel veel externe partijen zijn betrokken, is dat een factor die buiten onze invloed ligt. Zoals gezegd, alleen al van de categorie testen moeten wat betreft de 60.000 documenten uit de maand april circa 20.000 documenten deels of geheel ter beoordeling naar circa 1000 externe partijen. De omvang van de zienswijzen verschilt natuurlijk per maand en per categorie, maar het geeft aan waar wij mee geconfronteerd worden en waar wij ons aan moeten houden.

Q. Worden er zoveel documenten openbaar gemaakt om journalisten en Kamerleden te overstelpen met informatie waardoor zij moeilijker hun werk kunnen doen?

A. Het doel van de ruime openbaarmaking is om openheid te verschaffen over wat zich heeft afgespeeld op het ministerie. Dat het om zoveel documenten gaat, heeft allereerst zijn oorzaak in de zeer ruim opgestelde Wob-verzoeken. Op grond hiervan zijn met zoektermen documenten verzameld. Voor het gemak zullen alle documenten als doorzoekbare PDF's openbaar worden

gemaakt, wat er toe leidt dat iedereen binnen de documenten snel kan zoeken naar relevante informatie. Wij maken openbaar wat we openbaar kunnen maken. Als wij daarin een selectie zouden maken om de hoeveelheid behapbaar te maken, zou u dat terecht toch ook niet accepteren?

Q. Hoe duidt VWS de uitspraken van de rechters als het gaat om de juistheid van de gefaseerde aanpak? Gaat u ook in hoger beroep tegen de uitspraken van de rechter over de gefaseerde aanpak?

A. Uit de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland hebben we afgeleid dat er ruimte is voor verbetering met betrekking tot de personalisering en rechtsbescherming omtrent de besluiten. Hiermee gaan we aan de slag, op dit moment zijn we aan het bekijken hoe wij hier het beste vorm aan kunnen geven.

Q. U heeft een Wob-verzoek over de vaccinalliantie wel uit de gefaseerde aanpak gehaald en eerder afgehandeld. Het kan dus wel. Waarom heeft u dat met dit verzoek wel gedaan en wilt u dat niet met andere verzoeken doen van media die juridische procedures zijn aangegaan?

A. In dit geval heeft de rechtbank een uitspraak gedaan zonder het inhoudelijke verweer mee te nemen, omdat dit volgens de rechtbank te laat was ingediend. Op dat moment is besloten dat het niet opportuun was om nog verdere stappen te ondernemen tegen deze uitspraak. Overigens is bij de afhandeling van dat verzoek gebleken dat het problemen oplevert binnen de gefaseerde werkwijze om een aantal documenten buiten die werkwijze om te behandelen. Reden te meer om deze aanpak niet hals over kop te verlaten.